

IK MIS JE

Wat kun je een kleinkind toch missen. Zó erg, dat het gewoon pijn doet. Drie oma's over het verlangen hun kleinkind weer te zien.

Simone Hoekstra (69) zag haar kleindochter Cynthia (19) acht jaar geleden voor het laatst. Cynthia's zusje Karin (15) ziet ze één uurtje in de veertien dagen.

"Geen moment van de dag zijn mijn kleinkinderen uit mijn gedachten. Ik haal soms schoolfoto's van internet om te kijken hoe Cynthia er nu uitziet. Ze was elf toen ik haar voor het laatst zag. Tot acht jaar geleden zag ik mijn kleinkinderen bijna dagelijks. Ik had een goede band met mijn dochter Yvonne en ze kwam vaak met Cynthia en Karin langs. Toen liep haar huwelijk met Jan op de klippen en leerde ze een vrouw kennen met wie ze nu is getrouwd. Vanaf dat moment deed ze afstand van alles wat haar lief was. Hoe dit allemaal kon gebeuren, weet ik nog steeds niet. Mijn dochter zegt dat ik haar relatie met een vrouw niet accepteer, maar dat is klinkklare onzin. Zo modern ben ik wel. Als zij gelukkig is met een vrouw, dan ben ik dat ook. Maar dat ze tijdens voogdijonder-

handelingen haar ex-man heeft beschuldigd van seksuele intimidatie van Cynthia, tolereer ik niet. Toen we haar vroegen waarom ze dat deed, klapte ze dicht en werd ze agressief. Dat is voor mij een teken dat het niet waar is. Ook het feit dat Karin wél eens in de twee weken een weekend naar haar vader mag, voelt in het licht van die beschuldiging erg krom."

Fysieke pijn

"Ik heb nog steeds goed contact met haar ex-man en blijkaar is mijn dochter daar niet blij mee. Ze straft me door haar dochters bij me weg te houden. Dat je je kleinkinderen niet mag zien, is gewoon verschrikkelijk. Het gemis van mijn kleinkinderen uit zich in fysieke pijn. Mijn dochter houdt Cynthia ook weg bij haar ex. Als haar zusje Karin bij haar vader is, mag ik een uurtje langskomen om haar te zien. Ik ben hem erg dankbaar dat hij mij dat in de spaarzame tijd die hij met haar heeft, gunt. Gisteren heb ik Karin weer even gezien en ik merk dat ze het fijn vindt dat ik er ben. Ze pakt me vast, geeft me een kus, omhelst me, maar ze durft en mag ons niets vertellen. Dus hebben we alleen maar oppervlakkige gesprekken. Als ik vraag hoe het met haar gaat, zegt ze alleen 'ja goed'. Dat is het dan."

Contact koesteren

"Het gemis van mijn kleinkinderen is het ergste wat me is overkomen. Terwijl ik in mijn leven al veel heb meegemaakt. Mijn moeder overleed

toen ik negen was en mijn vader was er toen ook al niet meer. Ik ben als weeskind opgegroeid en kan mijn moeder nog steeds heel erg missen. Zeker in deze situatie. Gelukkig haal ik veel steun uit mijn geloof en kan ik mijn verhaal bij enkele goede vriendinnen kwijt.

Mijn dochter mis ik ook heel erg. Al heb ik inmiddels geleerd me tegen die pijn te beschermen. Als ik aan het gemis van Yvonne, Cynthia en Karin toegeef, haalt het mijn hele leven overhoop. Ik moet toch verder en een goede moeder en een leuke oma voor de andere kinderen en kleinkinderen zijn. Het contact met hen koester ik. In al die jaren heb ik regelmatig contact met Cynthia en Karin gezocht. Ik stuurde brieven en ansichtkaarten, maar de vriendin van mijn dochter - ik herken haar handschrift - stuurt ze uit naam van mijn kleindochters retour en zet op de envelop 'ik wil je nooit meer zien' of 'je hoeft me geen post te sturen'. Cynthia en Karin weten hier volgens mij niets van. Inmiddels stuur ik geen post meer, maar ik heb alle retour gestuurde brieven bewaard. Ook heb ik alles opgeschreven in een boek. Als ik er niet meer ben, of als ze oud genoeg zijn om contact met mij te zoeken, kunnen Cynthia en Karin lezen hoe ik het heb ervaren en weten ze dat ze nooit uit mijn gedachten zijn geweest."

De namen van de betrokkenen zijn op verzoek van de geïnterviewde gefingeerd.

'Ik kijk soms op internet hoe ze er nu uitziet'

Olga Schoonheim (63) zou haar kleinkinderen vaker spontaan willen zien. Maar de meeste wonen ver weg.

"Ik mis al mijn kleinkinderen regelmatig. Dat gevoel van gemis komt zomaar op en heeft verschillende vormen. De ene keer denk ik: ik heb je zo lang niet gezien en we moeten nodig weer wat afspreken. Een andere keer is het gemis meer gevoelsmatig: ik zag je vorige week nog maar ik verlang ernaar je weer te zien. Ik ervaar het niet als een pijnlijk gevoel, maar ik zou ze graag wat vaker willen zien en dan vooral in 'gewone' omstandigheden. We zien onze kinderen en kleinkinderen nu met name tijdens festiviteiten en bijzondere dagen. Ik zou gewoon even op de fiets willen springen, een kop thee met ze drinken en na een half uurtje weer weggaan. Maar omdat de meeste kleinkinderen ver weg wonen, kan dat niet."

Op afspraak

"Eén van de kinderen woont met zijn gezin bij ons in de buurt en hen zie ik ook wat vaker. Als ik zin heb om ze te zien, bel ik of ze thuis zijn en vraag ik of ik even mag langskomen. De andere kinderen en kleinkinderen die verder weg wonen zien we meer op afspraak. Zij hebben het druk, net als wij. Ik werk een aantal dagen per week en heb ook veel andere dingen te doen."

'Ik zou gewoon even op de fiets willen springen en een kop thee met ze drinken'

We hebben negen kleinkinderen. De oudste is zestien en de jongste een half jaar. Ik probeer elk kleinkind apart te leren kennen. Dat doen we door bijvoorbeeld elk jaar met de oudste twee kleinkinderen op stap te gaan.

Een paar dagen naar Parijs, naar Amsterdam of naar een eiland. Dat zal straks moeilijker worden als ze gaan studeren en hun eigen leven krijgen, maar dan zijn andere kleinkinderen weer aan de beurt. Ik ben actief bezig met mijn kleinkinderen, maar vind ook dat we het niet moeten overdrijven. Die laatste gedachte druist wel een beetje tegen mijn gevoel in, maar toch: zij hebben hun eigen leven en wij ook.

Vooral met de oudste kleinkinderen heb ik voor mijn gevoel veel contact. Via e-mail en soms zelfs per ouderwetse brief. Ook kijk ik bijvoorbeeld op de websites van hun scholen of hun vrijetijdsbestedingen om te zien wat hen bezighoudt. Sinds kort zit ik op Facebook omdat mijn dochters en oudste kleindochter daar regelmatig berichtjes op zetten. Maar het leukste blijft toch om elkaar gewoon te zien, bij elkaar te zijn en te knuffelen."

Traditie

"Het gemis is niet alleen voorbehouden aan mijn kleinkinderen. Ik mis mijn kinderen ook heel sterk en wil ze graag vaak zien of met hen praten. Maar dat lukt niet altijd. Ik vind het ook belangrijk tijd met mijn kinderen door te brengen zonder dat de kleinkinderen erbij zijn. Wij hebben een soort traditie dat mijn man eens per jaar wat leuks doet met zijn twee zoons en ik een dag of paar dagen met mijn twee dochters wegga. Ik ben erg blij dat we ondanks het aantal kinderen en de grote afstand in kilometers elkaar toch vaak zien."

José Noordzij (63), oma van Elsa (2) en Arne (5 weken), kan haar kleinkinderen amper een dag missen.

"Ik ben pedicure en voordat ik oma werd, vond ik het soms wat overdreven dat mijn klanten zoveel over hun kleinkinderen praatten. Sommigen vertelden zelfs dat ze nog meer genoten van hun kleinkinderen dan van hun eigen zoon of dochter. Ik heb altijd enorm van mijn dochter Wendy genoten en kon me niet voorstellen dat kleinkinderen belangrijker zouden zijn dan zij. Sinds ik oma ben, weet ik dat dat ook niet zo is: ik hou van hen alle drie evenveel. Maar ik merk wel dat ik op moet passen dat ik niet te veel en te vaak over Elsa en Arne praat. Ik had niet gedacht dat kleinkinderen zo leuk zouden zijn. Die andere oma's hadden toch gelijk. Ik heb heel goed contact met mijn dochter en word door haar nauw bij de kleinkinderen betrokken. Dat komt omdat ik niet alleen Wendy's moeder, maar ook haar vriendin ben. Komende woensdagochtend heeft ze een reünie van haar pufclub en ze vroeg me of ik dan op Elsa kan passen. Hartstikke leuk vind ik dat. Elsa en ik gaan er een gezellige ochtend van maken. Dat is mooi meegenomen, denk ik dan. Ik geniet er dubbel van als Elsa bij me is. Als ze soms een woordenwisseling met haar moeder heeft, omdat haar

broertje bijvoorbeeld eerst een flesje moet hebben, zegt ze al 'oma toe'. Prachtig toch?

Gezond missen

Als ik de kleinkinderen een dag niet heb gezien, verlang ik alweer naar ze. Ik zie ze minstens twee keer per week en meestal vaker. Dat wil ik graag zo houden. Als een klant van me uitvalt of ik heb even tijd over, vraag ik of ik even kan langskomen. Kan dat niet, geen punt. Wij kunnen alles eerlijk tegen elkaar zeggen. Ik mis mijn

hoe hij zich zal ontwikkelen. Als het zwangerschapsverlof van mijn dochter afgelopen is, ga ik een paar maanden op mijn vrije woensdag op Arne passen. Wendy vindt hem nog te klein voor de crèche. Ik zie dat niet echt als oppassen. Ik ga gewoon naar haar huis toe en zie wel hoe het gaat."

Opa hoort erbij

"Mijn man is zes jaar geleden op 54-jarige leeftijd overleden. Hij was op Eerste Kerstdag jarig en na zijn dood hoefde Kerst voor mij niet meer zo.

'Als ik tijd over heb, vraag ik of ik even kan langskomen'

kleinkinderen op een gezonde oma-manier. Ze hebben een eigen leven, maar ik vind het heerlijk om ze te zien. Dat gemis is volgens mij normaal voor oma's. Ik voel me bevoorrecht dat ze maar vijf minuten bij me vandaan wonen. Daardoor ga ik helemaal mee in het groeiproces van Elsa en Arne. Mijn dochter en ik bellen en sms'en elkaar wel drie keer per dag. Elsa is net twee en kan de telefoon al aannemen en een beetje meepraten, dus heb ik ook veel telefonisch contact met haar. Ze vertelt me op haar eigen wijze hoe haar dag verliep en wat ze allemaal heeft beleefd. Ze lijkt echt op mijn dochter en mij. Arne is een echte jongen en lijkt meer op mijn schoonzoon. Ik ben alleen Wendy gewend en kom zelf ook uit een echt meidengezin. Jongens ken ik nog niet zo goed. Ik ben benieuwd

Maar nu zijn mijn kleinkinderen er tijdens feestdagen en verjaardagen. Dat is niet hetzelfde, maar het maakt veel goed. Mijn man had de kleinkinderen ook zo mooi gevonden. Ik vind het jammer dat hij dat niet kan meemaken. Maar hij hoort er nog steeds bij. Zo ga ik regelmatig met Elsa bloemen bij opa's graf brengen. Ook staan er altijd bloemen bij zijn foto in de woonkamer. Laatst zei Elsa 'nee, nee' terwijl ze naar de foto wees. Er stonden een keer geen bloemen bij, dus die hebben we samen alsnog gekocht. Moeder zijn heb ik altijd ontzettend leuk gevonden, maar je krijgt er ook zorgen bij. Dat geldt ook voor het krijgen van kleinkinderen. Als ze ziek zijn of er is iets, vertel ik Wendy hoe ik dat vroeger deed en ik geef haar ook raad. Daardoor merk ik dat ik echt belangrijk voor ze ben."